

Den første sag på dagsordenen var:

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 37 [afstemning]:

Forespørgsel til fødevareministeren [om regeringens oplæg til den kommende Nordsø-konferences ministermødel.

Af Bent Hindrup Andersen (EL) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 14/1 97. Fremme af forespørgslen vedtaget 17/1 97. Første del af forespørgslen (forhandlingen) foretaget 21/2 97. Forslag om motiveret dagsorden nr. D 56 fremsat 21/2 97 af Bent Hindrup Andersen (EL). Forslag om motiveret dagsorden nr. D 57 fremsat 21/2 97 af Ole Vagn Christensen (S), Bodil Thrane (V), Lene Espersen (KF), Vibeke Peschardt (RV) og Addi Andersen (CD). Forslag om motiveret dagsorden nr. D 58 fremsat 21/2 97 af Kristen Touborg (SF)).

Formanden:

Forhandlingen er afsluttet, og vi går derfor straks til afstemning.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 57 af Ole Vagn Christensen (S), Bodil Thrane (V), Lene Espersen (KF), Vibeke Peschardt (RV) og Addi Andersen (CD) (se foran) vedtoges med 104 stemmer (S, V, KF, RV, FP, CD og DF); 14 (SF og EL) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 56 af Bent Hindrup Andersen (EL) og nr. D 58 af Kristen Touborg (SF).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 69: Forslag til lov om ændring af lov om varsling m.v. i forbindelse med afskedigelser af større omfang. (Ændring af reglerne, hvor en virksomheds aktiviteter standses som følge af en retsafgørelse).

Af arbejdsministeren (Jytte Andersen).

(Fremsat 14/11 96. Første behandling 20/11 96. Betænkning 5/2 97. Anden behandling 20/2 97).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 70 stemmer (S, SF, RV, FP, EL og CD) mod 49 (V, KF og DF).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 170: Forslag til lov om ændring af lov om Garantifonden for Skibsbygning m.v. (skibsværftsaftalen).

Af erhvervsministeren (Jan Trøjborg).
(Fremsat 19/2 97).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Poul Andersen (S):

Det er jo ikke nogen hemmelighed, at dansk værftsindustri er i en trængt situation dels i forhold til det tidligere Østtyskland og dels i forhold til den konkurrence, der foregår fra Østen.

Garantiordningen har altid været en del af de godkendte ordninger, og det er klart, at den også har været godkendt i den gamle form. Der ligger ikke noget nyt i det, der er fremlagt her, men det er et ønske fra vores side, at ordningen fortsætter, indtil ratificeringen af OECD-aftalen er i orden.

Det er selvfølgelig ønskeligt, at alle støtteordninger afskaffes og derfor, som der også er skrevet i lovforslaget her, at det gøres smidigt, sådan at vi kan få den afskaffet igen på det tidspunkt, hvor OECD-aftalen bliver ratificeret, hvorefter der så bliver lige konkurrence for alle værfter.

Det er vores helt klare opfattelse, at dansk værftsindustri kan klare sig uden støtteordnin-

ger, og derfor er det også en nødvendighed i den mellemliggende fase at fortsætte det, som vi har igangsat. Derfor er Socialdemokratiet positivt indstillet over for lovforslaget.

Svend Erik Hovmand (V):

Også fra Venstres side er der en positiv indstilling til denne sag. Vi er meget kede af, at vi er kommet i den situation. Vi synes, at der skal gøres alle bestræbelser for at sikre, at denne udskydelse bliver så kort som overhovedet muligt.

Der er jo her tale om en situation, hvor det kun kan være i Danmarks interesse, at vi får den fri konkurrence uden statsstøtte. Derfor er vi naturligvis meget optaget af, at vi gør alle anstrengelser for at sikre en ratifikation så hurtigt som overhovedet muligt. Men indtil det sker, må vi lave denne her midlertidige løsning.

Nina Berrig (KF):

Lovforslaget om garantifonden for skibsbygning var et forslag, som vi fra konservativ side i sin tid anbefalede, da vi fandt, det var en fornuftig håndsrækning til den betrængte industri. Der skal ikke herske tvivl om, at vi helst er statslige garantifonde foruden, og vi har også hele tiden lagt stor vægt på, at loven kun måtte blive midlertidig.

Da danske skibsværfter fortsat har vanskeligt ved at skaffe nye ordrer, og OECD-aftalen må påregnes at træde i kraft i løbet af 1997, kan vi anbefale den i lovforslaget foreslåede forlængelse i perioden til og med 1997.

Aftalen om overholdelse af normale konkurrencevilkår i den kommercielle skibsbygning og skibsreparationsindustri og dermed også OECD's nye eksportkreditafale for skibe, som nu forventes at træde i kraft, er meget væsentlig at få gennemført hurtigst muligt, således at den ulige og urimelige konkurrence fra subsidiære værfter i andre lande kan ophøre. Indtil denne aftale er på plads, kan vi anbefale, at de danske skibsværfter fortsat via denne garantiordning bevarer den ekstra mulighed for hjælp, når nye ordrer skal skaffes.

Vedrørende § 2, stk. 3, om, at garantifondsforpligtelsen opgøres løbende på grundlag af aktuelle valutakurser, vil jeg sige, at det må anses for sund fornuft. Det samme gælder bestemmelsen om, at udstedelse af nye garantier og garantitilsagn kun kan finde sted, såfremt man fortsat er inden for garantirammen. Det kan blot undre og bekymre, at det først nu tilfø-

jes som en forudsætning, og at det ikke var med, da man i loven tidligere åbnede for muligheden for lån i US-dollar og anden valuta.

Kjeld Rahbæk Møller (SF):

Det er uden glæde, at vi anbefaler dette lovforslag. Det burde være overflødig. OECD-aftalen burde være ratificeret, så vi kunne droppe alt det her, men det er ikke tilfældet, og så har vi ikke andet valg end at fortsætte med vores ordninger og endda justere dem, så de passer til virkeligheden.

Vi anbefaler altså lovforslaget til vedtagelse, men som sagt uden nogen form for entusiasme.

Bjørn Elmquist (RV):

Det Radikale Venstre støtter lovforslaget.

Kim Behnke (FP):

Dette er en flov sag, ikke for Danmark eller den danske minister eller regering, men det er en flov sag for USA. USA er et af de lande, der med rette i mange andre sammenhænge presser på, for at de forskellige former for statssubsidier, der findes rundt omkring i verden, bliver afskaffet, for konkurrence mellem nationerne om, hvem der kan dykke dybest i borgernes skattelommer, kan kun blive en konkurrence, der ender galt. Det er der så mange eksempler på, og derfor bør vi alle steder få fjernet de statstilskud, der findes.

Inden for skibsværfterne gør der sig det særlige gældende, at der rent faktisk foreligger en aftale. Den er underskrevet af alle relevante parter i 1995, men i USA har man ikke kunnet tage sig sammen til at få aftalen ratificeret, og det er pinligt. Det er pinligt for USA.

Det er vores håb, at den politiske situation nu er så meget afklaret i USA, efter at de har haft præsidentvalg osv., at vi kan forvente en snarlig ratifikation fra amerikansk side.

Men indtil da har vi ikke noget valg i Danmark. Jo, vi kan vælge at hæve fanen så højt, at vores værfter bukker under, men det synes vi ikke vil være nogen god idé. Vores værfter har i forvejen tilstrækkelig store problemer med at konkurrere mod den ublu konkurrence og de indirekte statstilskud, der gives i lande som f.eks. Sydkorea.

Derfor har vi kun én eneste mulighed i dag, og det er at få vedtaget dette lovforslag, få vedtaget denne udskydelse af tidspunktet for, hvornår OECD-aftalerne kan træde i kraft og dermed den endelige afvikling af de statstilskud,

der finder sted. Fremskridtspartiet imødeser den dato, men mener også, at de danske skibsværfter skal have en fornuftig konkurrence-situation indtil da, og kan derfor støtte lovforslaget.

Frank Aaen (EL):

Enhedslisten kan også støtte lovforslaget. Som andre ordførere må jeg beklage, at det er nødvendigt. Vi ønskede helst en afvikling af alle disse her ordninger, men vi må også se, hvordan virkeligheden ser ud.

Der var dog én ting, jeg godt kunne tænke mig at høre ministerens svar på. Det er, hvorfor vi stadig væk har en situation, hvor den finansielle sektor ikke selv kan bære den nødvendige garantistillelse. Det var sådan set situationen før 1993. Vi sagde dengang, at den finansielle sektor var i en særlig vanskelig situation. Det kan man sådan set ikke påstå den er i øjeblikket med de milliardoverskud, der lige er præsteret, og hvor branchen oven i købet tillader sig at følge milliardoverskuddene op med fyringer.

Jeg synes sådan set, den finansielle sektor kunne overtage en større byrde; men jeg skal ikke gøre det til nogen betingelse. Vi kan støtte lovforslaget.

Sonja Albrink (CD):

Da tidligere ordførere har gennemgået, hvad lovforslaget går ud på, skal jeg blot på CD's vegne tilkendegive, at vi støtter lovforslaget. Der er nogle gode intentioner i det. CD vil også gerne være med til en hurtig udvalgsbehandling.

Erhvervsministeren (Jan Trøjborg):

Jeg takker ordførerne for en positiv behandling af dette lille lovforslag, der har ganske stor betydning.

Man kan jo ikke se garantiordningen isoleret. Den hænger naturligvis sammen med den generelle støtteordning til støtte af dansk skibsbygning, således at dansk skibsbygning kan konkurrere på lige vilkår med de øvrige EU-landes.

Generelt skal jeg knytte den kommentar til det, flere ordførere – bl.a. hr. Rahbæk Møller og hr. Kim Behnke – var inde på om det beklagelige i, at vi ikke ser ud til at kunne få en OECD-aftale på plads, at den danske regering i snart mange år har arbejdet meget hårdt for, at det skulle lykkes at få en OECD-aftale på plads bl.a. gennem en mangeårig tilskyndelse til den amerikanske administration om at ratificere en OECD-aftale, når en sådan kom på plads.

Desværre har det hidtil ikke været muligt for den amerikanske administration at få overtalt Kongressen til at ratificere aftalen. Det beklager vi naturligvis meget.

Den overvejelse, vi nu står i sammen med vores partnere i EU-samarbejdet, er overvejelser om, hvad EU så skal gøre. Skal vi satse på at vedtage en OECD-aftale med Japan og Korea uden USA, eller skal vi fortsat støtte værftsindustrien og i mellemtiden arbejde meget hårdt for, at amerikanerne tilslutter sig OECD-aftalen?

Der er meget, der tyder på, at stemningen i EU-kredsen er for det sidste synspunkt: at vi netop må arbejde hårdt for at få overtalt amerikanerne, idet der vel næppe er megen tro på, at en OECD-aftale kan blive effektivt overholdt, medmindre USA med sine handelspolitiske muskler – hvis jeg må udtrykke det på den måde – er en del af det samlede aftalekompleks. Vi vender naturligvis tilbage til det spørgsmål på behørig vis, når det skal diskuteres i industriministrenes Ministerråd, og jeg siger det blot for at anskueliggøre problemstillingen her fra Folketingets talerstol.

Fru Nina Berrig spurgte, hvorfor man ikke tidligere har forudset, at Garantifonden for Skibsbygning kunne placere præmieindbetalingerne til fonden i andre valutaer end dem, der er nævnt i bemærkningerne til forslaget. Det kan jeg faktisk ikke svare på. Det har man ikke kunnet forudse, men vi foreslår nu, at der kan være en naturlig mulighed for, at fonden kan placere præmieindtægterne i den samme valuta, som den har garantiforpligtigelser i. Det turde være en helt normal og fornuftig afdækning af valutarisikoen.

Hr. Frank Aaen spurgte, hvorfor den finansielle sektor ikke selv kan påtage sig garantistillelsen i forbindelse med finansiering af skibe, som er bygget på danske værfter. Til det har jeg såmænd ikke anden kommentar, end at det formoder jeg bestemt også den finansielle sektor kan i stigende omfang. Jeg tror, vi vil se den udvikling, at den finansielle sektor i stigende omfang påtager sig at stille de fornødne garantier i forbindelse med skibsbygning. Ikke desto mindre synes jeg, det er fornuftigt, når vi er i en situation, hvor vi forlænger støttepolitikken for værfterne for et år ad gangen, at vi også forlænger det samlede kompleks, der består af aktstykket om bevilling af støtte på de noksom omtalte 9 pct. og dette lovforslag, der sikrer, at der kan stilles garanti for lån til skibsbygning.

Endelig blot den kommentar, at jeg naturligvis formoder, at den finansielle sektor i højere grad påtager sig en del af de forretninger, der ligger i at yde støtte.

Jeg siger tak for bemærkningerne, og jeg imødeser et udvalgsarbejde, som jeg skal bidrage til, og som forhåbentlig kan afsluttes hurtigt med en positiv tilkendegivelse om, at man kan støtte lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 163: Forslag til lov om ændring af lov om forsikringsaftaler og lov om tilsyn med firmapensionskasser. (Forbud mod anvendelse af visse helbredsmæssige oplysninger ved tegning m.v. af forsikringer og pensioner).
Af justitsministeren (Frank Jensen).
(Fremsat 5/2 97).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Else Marie Mortensen (S):

Overvejelserne om forbud mod anvendelse af visse helbredsmæssige oplysninger ved tegning m.v. af forsikringer og pensioner har en lang historie bag sig, inden vi i dag kan førstebehandle justitsministerens lovforslag. Forslaget er et af elementerne i to tidligere beslutningsforslag fra SF, og man kan sige, at vi førstebehandler sidste del af en flertrinsraket. Første del af raketten, nemlig reglerne om arbejdsgivernes

mulighed for at indhente, modtage og bruge helbredsoplysninger vedrørende en lønmodtager, blev vedtaget i april sidste år og trådte i kraft den 1. juli 1996.

Det foreliggende forslag indebærer et forbud mod, at forsikringsselskaber og pensionskasser anmoder om, indhenter, modtager og bruger oplysninger, der kan belyse en persons arveanlæg og dermed risikoen for, at den pågældende kan udvikle eller pådrage sig visse sygdomme. Det skal heller ikke være muligt at kræve undersøgelser, som er nødvendige for at tilvejebringe sådanne oplysninger.

Der er tale om et metodeforbud, dvs. at man begrænser forsikringsselskabernes og pensionskassernes mulighed for at håndtere individuelle helbredsoplysninger i modsætning til eksempelvis et forbud mod gentests. Forsikringssystemer er bygget op på grundlag af principper om risiko og deraf følgende manglende kendskab til, om og hvornår en hændelse, som man forsikrer sig imod, vil indtræffe.

Det enkelte individ har ingen ret til selv at få noget at vide om, hvilke sygdomme der eventuelt vil kunne ramme den pågældende i fremtiden, uanset om man ved kortlægning af arvemassen vil kunne indsnævre sandsynligheden for sygdomsrisikoen og oven i købet i visse tilfælde konstatere, at sygdommen vil opstå. På den baggrund er vi i Socialdemokratiet helt enige i det menneskesyn, som lovforslaget giver udtryk for, nemlig at værne om individets integritet.

For os er det afgørende vigtigt, at vi søger at tage højde for disse situationer i fremtiden, uanset at Assurandør-Societetet og Arbejdsmarkedspensionsrådet har henledt justitsministerens opmærksomhed på, at organisationerne ikke anvender genetiske tests på nuværende tidspunkt, ligesom de heller ikke har planer om at gøre det. Forslaget tager altså sigte på en udvikling, som muligvis vil finde sted i fremtiden, og vi synes, det er rigtigt, at forbudet ikke retter sig specifikt mod undersøgelsesmetoder, men regulerer formålet og anvendelsen af oplysningerne.

Forbudet omfatter personers arveanlæg og den risiko, der er for, at visse personer kan udvikle eller pådrage sig sygdomme. Forbudet omfatter derimod ikke oplysninger om de pågældendes eller andre personers nuværende eller tidligere helbredstilstand.

I Socialdemokratiet finder vi, at lovforslagets formuleringer giver et korrekt udtryk for dets